

SIJOITUSNEUVOJAN TUTKINNON (APV2) VAATIMUKSET

Tutkinnon perusteet, rakenne ja vaatimukset

VOIMASSA 1.7.2018 - 31.12.2018

Sisällysluettelo

TUTKINTOJEN PERUSTEET	2
Finanssiala ry:n (FA) sijoitusneuvojan tutkinnon tavoitteet.....	2
Kenelle tutkinto on tarkoitettu	3
Tutkinnon suorittaminen ja tentin arvioimisen yleiset perusteet	3
SIJOITUSNEUVOJAN TUTKINNON RAKENNE	4
TUTKINTOVAATIMUKSET.....	5
1 Kansantalous ja rahoitusmarkkinat.....	5
1.1 Tavoitteet.....	5
1.2 Oppimateriaali	5
2 Yritystalous	5
2.1 Tavoitteet.....	5
2.2 Oppimateriaali	5
3 Sijoitustuotteet ja sijoittaminen	6
3.1 Tavoitteet.....	6
3.2 Oppimateriaali	7
4 Sijoituspalvelujen tarjontaa koskeva etiikka, sääntely ja yksityisoikeuden perusteet	7
4.1 Tavoitteet.....	7
4.2 Oppimateriaali	8
5 Sijoittajan verotus sekä perhe- ja perintöoikeuden perusteet	8
5.1 Tavoitteet.....	8
5.2 Oppimateriaali	8
LIITE 1 VINKKEJÄ OPPIMATERIAALIN HANKKIMISEEN.....	10
LIITE 2 SIJOITUSNEUVOJAN TUTKINTO APV2 KIRJA- JA MONISTELUETTELO	11

APV-TUTKINNOT

Jo yli 15 000 sijoitusalan ammattilaista on suorittanut APV-tutkinnon. Sijoitusneuvojan tutkinnot ja Sijoituspalvelututkinnot on muodostunut alan ammatillisen osaamisen mitta. Se on kiinteä osa alan yhteistä itsesääätelyä.

Alan kilpailun ja sääntelyn seurauksena aktiivisuus kouluttautumiseen on lisääntynyt viime vuosien aikana. Erityisesti osaamisen näyttäminen on tärkeää haettaessa lainsäädännön edellyttämää sijoitusneuvonnan toimilupaa.

Sijoittamisen perusteista on tulossa osa kansalaisen yleissivistystä. Siksi suosittelemme lämpimästi tutkintoja paitsi alalla jo toimiville ja sille pyrkiville, myös kaikille sijoittamisesta ja rahamarkkinoiden toiminnasta kiinnostuneille henkilöille.

TUTKINTOJEN PERUSTEET

Finanssiala ry:n (FA) sijoitusneuvojan tutkinnon tavoitteet

Sijoituspalvelualan sääntely asettaa 3.1.2018 lähtien vaatimuksia finanssialan yritysten asiakkaille sijoitusneuvoja antavan tai rahoitusvälineistä, strukturoiduista talletuksista, sijoituspalveluista tai oheispalveluista tietoja antavan ja niitä myyvän henkilöstön tietämyksen ja pätevyyden arvioinnille.

Finanssialan yritysten tulee varmistaa, että yrityksen tarjoamista sijoitustuotteista, sijoituspalveluista tai oheispalveluista tietoja antavalla ja niitä myyvällä henkilöstöllä on tarvittava tietämys ja pätevyys, jotta he

- ymmärtävät yritysten tarjoamien tai suosittelemien sijoitustuotteiden pääpiirteet, riskit ja ominaisuudet, kuten kaikki yleiset veroseuraamukset, joita asiakkaalle aiheutuu liiketoimien yhteydessä. Erityistä huolellisuutta on noudatettava silloin, kun annetaan neuvoja monimutkaisemmista tuotteista (osiot 3, 4 ja 5)
- ymmärtävät tarjotuista tai suositelluista sijoitustuotteista asiakkaalle aiheutuvat kokonaiskulut ja maksut sekä neuvojen ja muiden mahdollisten tähän liittyvien palveluiden antamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut (osio 3)
- täyttävät yrityksille asetetut velvoitteet, jotka koskevat soveltuvuusvaatimuksia, kuten velvoitteet, jotka on asetettu tiettyjä MiFID:n soveltuvuusvaatimuksia koskevissa ohjeissa
- arvioituaan asiakkaalta saadut tiedot ja otettuaan huomioon muutokset, joita on voinut tapahtua tietojen keräämisen jälkeen, ymmärtävät, miltä osin yrityksen tarjoama sijoitustuote ei ehkä ole asiakkaalle soveltuva (osio 3 ja 4)
- ymmärtävät, kuinka rahoitusmarkkinat toimivat ja kuinka ne vaikuttavat niiden sijoitustuotteiden arvoon ja hinnoitteluun, joita tarjotaan tai suositellaan asiakkaille (osio 1 ja 3)
- ymmärtävät talouslukujen ja kansallisten/alueellisten/maailmanlaajuisten tapahtumien vaikutukset markkinoihin ja niiden sijoitustuotteiden arvoon, joita tarjotaan tai suositellaan asiakkaille (osiot 1,2 ja 3)
- ymmärtävät eron tuottohistorian ja tulevaisuutta koskevien tuottoskenaarioiden välillä sekä ennusteiden rajoitteet (osio 3)
- ymmärtävät markkinoiden väärinkäyttöön ja rahanpesuun liittyvät näkökohdat (osio 4)
- voivat arvioida tietoja, kuten avaintietoesitteitä, esitteitä, tilinpäätöksiä tai taloudellisia tietoja, jotka liittyvät asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen tyyppisiin sijoitustuotteisiin (osiot 2 ja 3)

- ymmärtävät erityisiä markkinarakenteita, jotka koskevat asiakkaille tarjottuja tai suositeltuja sijoitustuotteita, sekä näiden sijoitustuotteiden kauppapaikat ja mahdollisten jälkimarkkinoiden olemassaolon (osiot 1, 3 ja 4)
- hallitsevat perustietämyksen tarjottujen tai suositeltujen sijoitustuotteiden arvostusperiaatteista (osio 3)
- ymmärtävät salkunhoitoon liittyvät peruseriaatteet, kuten hajauttamisen seuraukset yksittäisten sijoitusvaihtoehtojen osalta (osio 3).

Sijoituspalvelu- ja sijoitusneuvojan tutkinnon suorittaminen tarjoaa sääntelyn mukaisen taroituksenmukaisen arvioinnin henkilöstön tietämyksestä ja pätevydestä.

Sijoituspalvelualan henkilöstö tarvitsee työssään monipuolista osaamista eri oppialoilta. Sijoitusneuvojan tutkinto on osa Finanssiala ry ja finanssialan itsesääntelyä, jonka avulla pyritään ylläpitämään ja kehittämään alan arvostusta sekä sijoituspalveluyritysten henkilökunnan korkeaa osaamisen tasoa. Finanssiala ry antoi suosituksen sijoitusneuvojan tutkinnon suorittamista kaikille sijoituspalveluja tarjoavien yritysten vaativammassa sijoituspalvelutehtävissä toimiville henkilöille 2015 alusta.

Sijoitusneuvojan tutkinto on jatkotutkinto sijoituspalvelututkinnolle, jonka suorittaminen on siten edellytys sijoitusneuvojan tutkinnon suorittamiselle. Sijoitusneuvojan tutkinnon tavoitteena on sijoituspalvelututkinnossa hankittujen tietojen syventäminen ja laajentaminen. Tutkinnon rakenne ja aihealueiden mukainen jaottelu on vastaava kuin sijoituspalvelututkinnossa.

Koska tutkinto on sijoituspalvelututkinnon jatkotutkinto, perustuvat vaatimukset lähtökohdalle, että suorittaja osaa jo entuudestaan sijoituspalvelututkinnon keskeiset perusasiat. Tutkintokysymysten ratkaiseminen edellyttää sijoituspalvelututkinnon vaatimuksiin kuuluvien keskeisimpien perusasioiden tuntemista eri aloilta, kuten rahoituksesta, kansantaloudesta, yritystaloudesta, kirjanpidosta ja juridiikasta.

Tutkintovaatimusten oppimateriaalia päivitetään säännöllisesti, joten sijoitusneuvojan tutkinnon tenttien tehtävät pyritään laatimaan siten, etteivät materiaalin muutokset aseta suorittajia eriarvoisen asemaan. Suosittelemme tästä huolimatta tutkinnonsuorittajia kertaamaan ja päivittämään myös sijoituspalvelututkinnossa vaadittavia asioita.

Kenelle tutkinto on tarkoitettu

Tutkinto on tarkoitettu ensisijaisesti arvopaperimarkkinoilla vaativissa esimies-, valvonta- ja asiakaspalvelutehtävissä työskenteleville henkilöille, kuten asiakasyhteyksiä hoitaville sijoitusneuvojille ja omaisuudenhoitajille. Tyypillinen suorittaja toimii esim. yksityispankki- tai omaisuudenhoitoyksiköissä.

Varainhoidon salkkujen sijoitustoiminnasta vastaaville henkilöille Finanssiala ry suosittelee esimerkiksi CEFA / CIIA / CFA-tutkintoja.

Tutkinnon suorittaminen ja tentin arvioimisen yleiset perusteet

Tutkinto suoritetaan kokeena, jonka järjestämisestä vastaa APV-sijoitustutkinnot Oy. Sijoitusneuvojan tutkinnon suorittaminen edellyttää APV sijoituspalvelututkinnon suorittamista hyväksytysti. Finanssiala ry ja tutkinnon opintovaatimuksista vastaava APV-sijoitustutkinnot Oy eivät järjestä tutkintoihin valmentavaa koulutusta eikä tentteihin osallistuminen edellytä valmentaviin koulutuksiin osallistumista. Käytännössä kuitenkin useimmat tenttien suorittajat ovat osallistuneet ennen tentin suorittamista johonkin valmistavaan koulutukseen. Molemmat tutkinnot arvostellaan asteikolla hyväksytty / hylätty. Tutkinnon suorittaja saa lisäksi tietää henkilökohtaisen pistemääränsä.

SIJOITUSNEUVOJAN TUTKINNON RAKENNE

Tutkinnon osat

Molemmat tutkinnot rakentuvat viidestä eri aihealueesta, jotka kaikki suoritetaan samanaikaisesti. Tutkintojen suorittamisen kannalta jaolla ei ole merkitystä, mutta käytännössä pisterajan asettamisella pyritään siihen, että hyväksytyt suoritus edellyttää perustietojen hallintaa kaikilta aihealueilta.

Sijoitusneuvojan tutkinnon suorittajalta edellytetään sijoituspalvelututkinnon perustiedot kullakin aihealueella. Sijoitusneuvojan tutkinnossa vaatimukset voivat olla osittain päällekkäiset sijoituspalvelututkinnon vaatimusten kanssa. Tällöin sijoitusneuvojan tutkinnossa vaaditaan syvällisempää aihealueen tuntemusta.

Tutkinnon aihealueet ovat:

1. Kansantalous ja rahoitusmarkkinat
2. Yritystalous
3. Sijoitustuotteet ja sijoittaminen
4. Sijoituspalvelujen tarjontaa koskeva etiikka, sääntely ja yksityisoikeuden perusteet
5. Sijoittajan verotus sekä perhe- ja perintöoikeuden perusteet

TUTKINTOVAATIMUKSET

1 Kansantalous ja rahoitusmarkkinat

1.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan on ymmärrettävä kansantaloustieteen perustermit sekä kansantalouden ja rahoitusmarkkinoiden välinen yhteys.

Tutkinnon suorittajan tulee lisäksi ymmärtää makrotalousteorian keskeiset käsitteet, joiden avulla voi ymmärtää, mikä merkitys toimintaympäristön muutoksilla kuten, keskuspankin toiminnalla, sääntelyllä sekä inflaatiolla on rahoitusmarkkinoiden kehitykselle. Suorittajan tulee myös ymmärtää miten kansainvälinen talouskehitys vaikuttaa Suomen talouteen ja arvopereiden hinnanmuodostukseen.

Tutkinnon suorittajan tulee pystyä seuraamaan talousinformaatiota ja sen perusteella selvittämään asiakkaalle, mitä kansantalouden muutokset voivat merkitä asiakkaan sijoitustoiminnalle. Lisäksi suorittajan tulee ymmärtää, kuinka rahoitusmarkkinat toimivat ja kuinka ne vaikuttavat niiden sijoitustuotteiden arvoon ja hinnoitteluun, joita tarjotaan tai suositellaan asiakkaille. Lisäksi suorittajan tulee ymmärtää talouslukujen ja kansallisten/alueellisten/maailmanlaajuisten tapahtumien vaikutukset markkinoihin ja niiden sijoitustuotteiden arvoon.

1.2 Oppimateriaali

- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: ”*Moderni rahoitus*”. Alma Talent, 2014, 9. painos, kirjasta luku 3. ISBN 9789521423123.
- Lindholm, Timo – Kettunen Juhani: ”*Globaali kansantalous*”. Edita Publishing, 2016, 1. painos. eISBN 9789513770563, ISBN 789513768003.

2 Yritystalous

2.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan on ymmärrettävä yrityksen toiminnan ja sen analysoinnin perusteet sekä yritystalouteen liittyvät peruskäsitteet: tilinpäätösanalyysi, yrityksen tuloslaskelma ja tase, sekä niihin liittyvät keskeiset tunnusluvut ja niiden tulkinta. Tutkinnon suorittajan on ymmärrettävä yritystalouden toiminta, yrityksen pääomarakenteen vaikutus tulokseen, tilinpäätöstietojen oikaiseminen ja arvonmääritys. Lisäksi suorittajan on ymmärrettävä millä perusteilla yritystä arvioidaan sijoituskohteena.

2.2 Oppimateriaali

- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: ”*Moderni Rahoitus*”. Kirjasta luvut 5, 8 ja 10. Alma Talent, 2014, 9. painos, ISBN 9789521423123.
- Nasdaq: ”*Opi osakkeet*”. 11 painos. Luvut 4.2.-4.4.
- Salmi, Ilari: ”*Mitä tilinpäätös kertoo?*”. Edita Publishing, 2015, 8-9. painos. ISBN 9789513762391.

3 Sijoitustuotteet ja sijoittaminen

3.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan on tunnettava arvopaperimarkkinoiden rakenne ja toiminta, eri omaisuusluokkien keskeiset ominaisuudet, sijoitusrahastojen toimintaperiaatteet ja rahastotyyppit, vakuutussäästämisen ominaisuudet, vakuutussäästämisen ominaisuudet, pääomaturvatun sijoittamisen periaatteet sekä pitkäaikaissäästämiseen liittyvät vaihtoehdot. Tavoitteena on, että suorittaja ymmärtää yritysten tarjoamien tai suosittelemien sijoitustuotteiden pääpiirteet, riskit, ominaisuudet ja asiakkaalle aiheutuvat kokonaiskulut ja maksut sekä neuvojen ja muiden mahdollisten tähän liittyvien palveluiden antamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut.

Suorittajan on tunnettava ja ymmärrettävä sijoittajien kannalta keskeiset sijoitusten tuottoja ja riskejä koskevat periaatteet ja tunnusluvut. Suorittajan tulee osata neuvoa sijoittajaa ymmärrettävästi sijoittamisen riskeihin sekä sijoituskohteisiin liittyvissä kysymyksissä sekä osata sijoitusneuvontatilanteessa neuvoa asiakasta tekemään pitkän aikavälin säästämissuunnitelma.

Tutkinnon suorittajalta edellytetään syvällistä ymmärrystä kotimaisten ja kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden toiminnasta. Suorittajan tulee pystyä soveltamaan arvopaperimarkkinoita koskevaa taloudellista informaatiota ja tilinpäätösanalyysin avulla tuotettuja tunnuslukuja yksittäisen sijoituspäätöksen teossa sekä muodostaa näkemys yksittäisen arvopaperin oikeasta arvostustasosta.

Suorittajan tulee tuntea sijoitusrahastojen toimintaperiaatteet ja eri rahastotyyppit. Suorittajan tulee osata hakea sijoitusrahastoja koskevaa informaatiota, tuntea perusteet rahastojen tuottojen vertailulle, avaintietoesitteen sisältö ja osata hyödyntää rahastojen raportoimia tunnuslukuja sijoituspäätösten teossa. Suorittajan tulee tuntea rahaston ja osuudenomistajan verotuksen perusteet.

Lisäksi suorittajan tulee ymmärtää yleisimmät salkunhoitonäkemykset – aktiivinen ja passiivinen, absoluuttinen tuotto / suhteellinen tuotto, sekä rahastojen sijoitustyylien mukainen luokittelu. Suorittajan tulee pystyä arviomaan analyttisesti sijoitusrahastoliiketoimintaa Suomessa ja EU-maissa ja ymmärtää Suomessa myytävien sijoitusrahastojen rakenteelliset erot (yhtiömuotoiset rahastot, sopimusperusteiset sijoitusrahastodirektiivin mukaiset rahastot ja erikoissijoitusrahastot). Suorittajan tulisi pystyä neuvomaan asiakasta rahastojen valinnassa asiakkaan riskinsieto/tuotto-odotusprofiiliin mukaan sekä pystyä auttamaan asiakasta rahastojen vertailussa. Tämä edellyttää suorittajalta analyttistä kykyä tulkita sijoitusrahastojen vertailussa käytettäviä tunnuslukuja.

Suorittajan tulee tuntea sekä laskuperustekorkoiset että sijoitussidonnaiset säästö- ja sijoitusvakuutukset, kapitalisaatiosopimukset sekä vapaaehtoiset eläkevakuutukset ja niiden verokohtelu.

Suorittajan tulee osata sijoitusneuvontatilanteessa kartoittaa asiakkaan sosiaaliturvan kokonaistaso, sekä sen perusteella neuvoa asiakasta sen täydentämisessä asiakkaalle parhaiten soveltuvilla tuotteilla.

Edellisen lisäksi suorittajan tulee ymmärtää syvällisesti henkilövakuutuksen elinkaari sekä korvausten ja etujen määräytyminen vakuutus sopimuksen perusteella. Suorittajan tulee ymmärtää vakuutustoiminnan yhteiskunnallinen merkitys. Suorittajan tulee myös ymmärtää kotitalouksien säästämismotiivit sekä yhteiskunnan ylläpitämisen sosiaaliturvan merkitys kansalaisten säästämiskäyttäytymiseen.

Suorittajan tulee tuntea ja ymmärtää vakioidut johdannaiset sekä OTC-johdannaisten perusteet.

3.2 Oppimateriaali

- APV-tutkinnot materiaali: ”*Joukkorahoitus*”. V1. Moniste kokonaisuudessaan. Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*OmaisuuDENhoito*”. V1. Moniste kokonaisuudessaan. Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Finanssiala: ”*Markkinakatsaus*”. V1. Materiaali kokonaisuudessaan. Materiaali löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Finanssivalvonta: määritelmät: Kapitalisaatiosopimukset. Teksti löytyy osoitteesta <http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Sijoittaminen/>.
- Järvinen, Sami – Parviainen, Antti: ”*Pääomaturvattu sijoittaminen*”. Alma Talent, 2014. 3. uudistettu painos. Kirjasta luvut 1-9. ISBN 9789521421686.
- Kallunki Juha-Pekka – Martikainen, Minna – Niemelä, Jaakko: ”*Ammattimainen sijoittaminen*”. Alma Talent 2012, 7. painos. ISBN 9789521417634.
- Nasdaq: ”*Opi optiot*”. 26. painos. Oppaasta luvut 1 ja 2.
- Puttonen, Vesa – Repo, Eljas: ”*Miten sijoitan rahastoihin*”. Alma Talent, 2011, 5. painos. ISBN 9789510378076.
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan korko-opas*”. Opas löytyy osoitteesta <http://www.porssisaatio.fi/opetus>.
- Ylönen Marjo: ”*Eläkesäästäminen 2017*”. Vakuutus- ja rahoitusneuvonta 2017. Teksti löytyy Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan kotisivuilta www.fine.fi kohdasta julkaisut.

4 Sijoituspalvelujen tarjontaa koskeva etiikka, sääntely ja yksityisoikeuden perusteet

4.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan tulee tuntea sijoitus- ja pankkipalvelujen tarjontaa sääntelevät eettiset- ja menettelytapanormit, joita ovat lainsäädäntö, viranomaisohjeistus ja alan itsesääntely. Erityisesti suorittajan tulee tuntea sijoituspalvelujen tarjontaan liittyvät vastuukysymykset.

Suorittajan tulee hallita yksityisoikeuden peruskäsitteet, oikeustoimet, edustus, vakuudet, vahingonkorvaus, vakuutus sekä yritystoimintaan liittyvät juridiset peruskäsitteet.

Lisäksi suorittajan tulee tuntea osakeyhtiön päätöksentekomenettelyä määrittävän lainsäädännön perusteet. Suorittajan tulee myös pystyä soveltamaan sijoituspalvelun tarjoamista ja menettelytapoja koskevaa sääntelyä asiakastoimeksiantojen hoidossa.

4.2 Oppimateriaali

- APV-tutkinnot materiaali: ”*Rahoitusvälineiden markkinat direktiivi II*”. V1 Moniste kokonaisuudessaan. Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta tutkintovaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Rahanpesu*”. V1 Moniste kokonaisuudessaan. Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta tutkintovaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinoiden väärinkäyttö*”. V1 Moniste kokonaisuudessaan. Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta tutkintovaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Hoppu, Esko – Hoppu Kari: ”*Kauppa- ja varallisuus oikeuden pääpiirteet*”. Alma Talent 2016, 16. uudistettu painos. Sivut 21-99, 199-226, 245-313, 343-439. ISBN 9789521425165.
- Hyske, Anna – Lönnroth, Magdalena – Savilaakso, Antti – Sievänen, Riikka: ”*Vastuullinen sijoittaminen*”. FINVA, 2012, 1. painos. ISBN 9789525684384.
- Parkkonen, Jarmo – Knuts, Märten: ”*Arvopaperimarkkinalaki*”. Alma Talent 2014, 5. uudistettu painos. Kirjasta luvut 1, 2 ja 10. ISBN 9789521421471.

5 Sijoittajan verotus sekä perhe- ja perintöoikeuden perusteet

5.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan tulee tuntea sijoituskohteiden verokäytännöt sekä pääoma-, perintö- ja lahjaverotuksen perusteet.

Tutkinnon suorittajan tulee lisäksi tuntea pääomatulojen verotuksen sekä perhe- ja perintöoikeuden keskeinen sisältö yksityishenkilösijoittajan verosuunnittelun näkökulmasta. Suorittajan tulee myös ymmärtää verotuksen ja perheoikeudellisten sääntöjen välinen yhteys sijoittajan kannalta siten, että tämä osaa ohjata asiakasta sijoitusvalinnoissaan asiakkaan kokonaistilanne huomioiden. Tavoitteena on, että suorittaja ymmärtää sijoitustuotteiden yleiset veroseuraamukset, joita asiakkaalle aiheutuu liiketoimien yhteydessä. Suorittajan tulee lisäksi tuntea myös elinkeinoverotuksen perusteet.

5.2 Oppimateriaali

- APV-tutkinnot materiaali: ”*Verotus - kokooma*”. V2 Moniste kokonaisuudessaan. Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan vero-opas*”. Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.

- Finanssiala: ”*Perhe- ja perintöoikeutta pääpiirteissään*”.
Materiaali löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Hoppu, Esko – Hoppu, Kari: ”*Kauppa- ja varallisuus oikeuden pääpiirteet*”.
Alma Talent 2016, 16. Painos. Sivut 481-513. ISBN 9789521425165.
- Fasoúlas, Elina – Manninen, Petri – Niiranen, Ville: ”*Sijoittajan verotus*”.
FINVA 2014. 2. Uudistettu painos. ISBN 9789525684698.

LIITE 1 VINKKEJÄ OPPIMATERIAALIN HANKKIMISEEN**Nasdaq:n ”Opi optiot” ja ”Opi Osakkeet” -oppaat**

Kirjatilauksen voit lähettää myös osoitteeseen koulutus@nasdaq.com.
Kirjat toimitetaan postiennakolla.

Sijoitusrahasto-opas, Sijoittajan korko-opas ja Sijoittajan vero-opas

Nämä oppaat saat tulostamalla internetistä osoitteessa: www.porssisaatio.fi.

Muut kirjat

Kirjakaupoista

Muuta vapaaehtoista luettavaa (ei tenttiaineistoa)

Rahastot:

<http://www.finanssiala.fi/materiaalit/FK-julkaisu-Sijoitusrahastotutkimus-2015.pdf>

Eettinen sijoittaminen:

Malkiel, Burton G.: ”*Sattuman kauppaa Wall Streetillä*”.
Alma Talent 2012. ISBN 9789521418785.

Mandelbrot, Benoit ja Hudson, Richard L.: ”*Huonosti käyttäytyvät osakkeet*”.
Alma Talent 2016. ISBN 9789521428135

LIITE 2 SIJOITUSNEUVOJAN TUTKINTO APV2 KIRJA- JA MONISTELUETTELO

KIRJALUETTELO:

- Fasoúlas, Elina – Manninen, Petri – Niiranen, Ville: ”*Sijoittajan verotus*”. FINVA 2014. 2. Uudistettu painos. ISBN 9789525684698.
- Hoppu, Esko – Hoppu, Kari: ”*Kauppa- ja varallisuus oikeuden pääpiirteet*”. Alma Talent 2016, 16. Painos. ISBN 9789521425165.
- Hyske Anna – Lönnroth Magdalena – Savilaakso Antti – Sievänen Riikka: ”*Vastuullinen sijoittaminen*”. FINVA, 2012, 1. painos. ISBN 9789525684384.
- Järvinen, Sami – Parviainen, Antti: ”*Pääomaturvattu sijoittaminen*”. Alma Talent, 2014. 3. uudistettu painos. ISBN 9789521421686.
- Kallunki Juha-Pekka – Martikainen, Minna – Niemelä, Jaakko: ”*Ammattimainen sijoittaminen*”. Alma Talent 2012, 7. painos. ISBN 9789521417634.
- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: ”*Moderni rahoitus*”. Alma Talent, 2014, 9. painos. ISBN 9789521423123.
- Lindholm, Timo – Kettunen Juhani: ”*Gloaali kansantalous*”. Helsinki, Edita Publishing Oy, 2016, 1. painos. eISBN 9789513770563, ISBN 789513768003.
- Nasdaq: ”*Opi osakkeet*”. 11. painos.
- Nasdaq: ”*Opi optiot*”. 26. painos.
- Parkkonen, Jarmo – Knuts, Märten: ”*Arvopaperimarkkin laki*”. Alma Talent 2014, 5. uudistettu painos. ISBN 9789521421471.
- Puttonen, Vesa – Repo, Eljas: ”*Miten sijoitan rahastoihin*”. Alma Talent, 2011, 5. painos. ISBN 9789510378076.
- Salmi, Ilari: ”*Mitä tilinpäätös kertoo?*”. Edita, 2015, 8-9. painos. ISBN 9789513762391.

MONISTELUETTELO:

- APV-tutkinnot materiaali: ”*Rahanpesu*”. V1
Moniste kokonaisuudessaan.
Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinoiden väärinkäyttö*”. V1
Moniste kokonaisuudessaan.
Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Rahoitusvälineiden markkinat direktiivi II*”. V1
Moniste kokonaisuudessaan.
Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Verotus - kokooma*”. V2
Moniste kokonaisuudessaan. Opas löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Joukkorahoitus*”. V1
Moniste kokonaisuudessaan. Opas löytyy osoitteesta: <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Omaisuudenhoito*”. V1
Moniste kokonaisuudessaan. Opas löytyy osoitteesta: <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Finanssiala: ”*Markkinakatsaus*”. V1 Materiaali kokonaisuudessaan. Materiaali löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta tutkintovaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Finanssiala: ”*Perhe- ja perintöoikeutta pääpiirteissään*”.
Materiaali löytyy osoitteesta <http://www.aaltoee.fi/ohjelma/sijoituspalvelututkinnot/sisalto-aikataulu> (alavalinta tutkintovaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Finanssivalvonta: määritelmät: Kapitalisaatiosopimukset.
Teksti löytyy Finanssivalvonnan sivuilta: <http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssi-asiakas/Tuotteita/Sijoittaminen/>
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan korko-opas*”.
Opas löytyy osoitteesta <http://www.porssisaatio.fi/opetus>
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan vero-opas*”.
Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus
- Ylönen Marjo: ”*Eläkesäästäminen 2017*”. Vakuutus- ja rahoitusneuvonta 2017.
Teksti löytyy Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan kotisivuilta www.fine.fi kohdasta julkaisut.

APV
SIIJOITUS
TUTKINNOT

Aalto EE Helsinki

Mechelininkatu 3 C
00100 Helsinki

AEE Aalto University
Executive Education

Finanssiala ry

Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA